

Møte for BIBSYS bibliografisk gruppe

Sted: BIBSYS, Teknobyen innovasjonssenter, Abelsgt. 5, 4. etg. Møtedato: 2008-12-09 Møtetid: 09.00 – 16.00. Til: Tove Aursøy, Frank B. Haugen, Gøril Hesstvedt, Eva Sandhaugen og Anne Munkebyaune

08/14 : Godkjenning av dagsorden

- Valg av møteleder og referent

08/15 : Godkjenning av referat fra møte 07-08.05.2008

Referat

08/16 : Orienteringssaker

- BIBSYS orienterer om ny registreringsklient
- BIBSYS orienterer om domenemodell
- BIBSYS orienterer om Ask 2.0
- BIBSYS orienterer om nasjonalt utvekslingsformat

08/17 : Saker behandlet siden siste møte

- Saksdokument kun tilgjengelig for BIBSYS Bibliografisk gruppe

08/18 : Ord- og frasesøk i forbindelse med gjenfinning av titler i 600, 700 og 800 \$t

- Saksdokument

08/19 : Liste over funksjoner i \$4

- Saksdokument

08/20 : Analytiske bi-innførsler

- Saksdokument

08/21 : Tekster til nye 008-koder

- Saksdokument

08/22 : 130 \$s – Versjonsbetegnelse for Bibelen

- Saksdokument

08/23 : 9.3 Felt for ressurstype og -størrelse

- Saksdokument

08/24 : Periodikarelaterte saker

- A: Avvik til Katalogiseringsregler 12.7B3
- B: Opphevelse av avvik til Katalogiseringsregler 12.4D2 a)

08/25 : Bruken av 599 for kilde for hovedtittel

- Saksdokument

08/26 : Eventuelt

Sak 2008/18 Ord- og frasesøk i forbindelse med gjenfinning av titler i 600, 700 og 800 \$t

Anne Munkebyaune, BIBSYS

Denne saken ble behandlet på møtet i mai 2008. Bibliografisk gruppe mener det ikke er nødvendig å gjeninnføre sorteringsdelfeltet for \$t av søkehensyn. Alle titler kan søkes både i streng og som ordsøk. Dette skulle ivareta alle søkebehov når det gjelder titler som starter med artikkel. Når titler som starter med artikkel registreres skal vanligvis ikke artikkelen fjernes. Det gjelder både hovedtitler og standardtitler. (Den eneste gangen artikkelen skal fjernes er når tittelen er brukt som hovedordningsord, og den ikke er påkrevd av grammatiske grunner. Er den påkrevd av grammatiske grunner skal den beholdes selv om standardtittelen er brukt som hovedordningsord.). Når vi har en forfatter-tittel-biinnførsel hvor tittelen starter med artikkel skal artikkelen med i registreringen. F.eks. 700 \$a Shakespeare, William \$d 1564-1616 \$t A midsummer night's dream.

Det gjenstår et problem med titler som inneholder dobbel a i stedet for å. Disse anbefaler vi indeksert som "å" slik at "Aases død" gir treff selv om man gir "Åses død" som søkekriterium, og vice versa. Hvis tittelen er "Åses død" gir det treff selv om søkekriteriet er "Aases død". Vi er klar over at en biieffekt av dette vil være at man også vil få treff på ord hvor dobbel a ikke er en stavevariant for å, men stammer fra språk hvor dobbel a er vanlig, som f.eks. i nederlandsk. F.eks. vil man da kunne angi Åchen som søkekriterium og få treff på Aachen, men dette anses som et ubetydelig "problem". Brukere vil neppe angi Åchen som søkekriterium.

Det har vært pekt på problemer med overgang til FRBR når man ikke får sortert titteldelen i forfatter-tittel-biinnførsler riktig. Vi mener at dette ikke er et FRBR-problem, men et generelt sorteringsproblem og har ingenting spesifikt med FRBR å gjøre.

Bibliografisk gruppe anbefaler BIBSYS å sørge for at søkeproblemer med aa og å løses.

Sak 2008/19 Liste over funksjoner i \$4

Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket

BIBSYS Bibliografisk gruppe har tidligere vedtatt:

08/11: Bruk av MARC-felt 100 \$4

Bibliografisk gruppe anbefaler at bibliotekene tar i bruk \$4 i katalogiseringen. Registrering av delfeltet er foreløpig frivillig, men må brukes i forbindelse med registrering av vitenskapelige monografier. Gruppen mener at dette delfeltet er viktig for forbedret visning av poster ved søking. Relasjon til verket er også viktig i sammenheng med en fremtidig FRBR-løsning.

Det tas sikte på obligatorisk registrering av feltet når vi har fått bedre funksjonalitet i registreringsskjermene (Hjelpetekster m.m. eller henting av koder direkte fra liste). Bibliografisk gruppe anbefaler BIBSYS å arbeide med økt søkefunksjonalitet. Gruppen vil oversette kodebeskrivelse for \$4 og trekke ut de viktigste kodene når vi får forbedret funksjonalitet i registreringsskjermen.

Produkteierne i BIBSYS har bedt BIBSYS Bibliografisk gruppe om å utarbeide en liste med et utvalg av de viktigste kodene med kodebeskrivelser oversatt til norsk. Intensjonen bak en slik oversettelse må være å utnytte relasjonene kodene beskriver i søkegrensesnittet, for eksempel mellom forfatter og et verk. Det er ingen vits i å innføre en slik liste over koder og registrere koder i basen hvis de ikke skal brukes til noe. BIBSYS Bibliografisk gruppe legger følgende forutsetninger til grunn for å implementere lista over relasjonskoder fra MARC 21:

1. Et utvalg av relevante koder tas i bruk og de relaterte termene til disse oversettes til norsk.
2. Koder som ikke er oversatt, tas ikke i bruk. Er det behov for å ta i bruk en slik kode, sendes en begrunnet forespørsel til BIBSYS Bibliografisk gruppe.
3. Det forutsettes at kodene blir tilgjengelig i registreringsklienten (nedtrekksmeny e.l.). Om alle kodene skal være med her, eller bare de oversatte må vurderes.
4. BIBSYS innfører (som et minimum) søkeavgrensning i BIBSYS Ask ut i fra de kodene som tas i bruk/er oversatt.
5. Det blir obligatorisk å bruke kodene, hvis det finnes en kode som dekker den relasjonen en har i dokumentet.
6. Arbeidet med nye registreringklient i BIBSYS må se på hvordan innføringen av denne kodingen kan utnyttes i det framtidige biblioteksystemet.

Vedtak: BIBSYS Bibliografisk gruppe oversetter et utvalg koder fra lista "MARC Code lists for Relators, Sources, Description Conventions" for bruk i BIBSYS Biblioteksystem.

Sak 2008/20 Analytiske bi-innførsler

Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket i samarbeid med Anne Munkebyaune, BIBSYS

BIBSYS Bibliografisk gruppe vedtok følgende under sak 2008/12:

08/12: Analytiske bi-innførsler

Bibliografisk gruppe har foretatt en gjennomgang av analytiske bi-innførsler (navn + tittel-innførsler på vertsposten 700 \$a \$t). Presentasjonen i Ask er dårlig, til dels direkte misvisende. Obj. 060601817 og 012173363 er eksempler på poster med misvisende presentasjon i Ask.

Gruppen vil be BIBSYS om å vurdere en forbedret presentasjon av analytiske bi-innførsler i Ask.

BIBSYS har bedt BIBSYS Bibliografisk gruppe om å lage en spesifikasjon av hvordan presentasjonen av analytiske bi-innførsler kan forbedres. Dette dokumentet er ingen slik spesifikasjon, men mer et diskusjonsnotat, da det ikke er åpenbart hva som bør gjøres.

Det er ulike måter å analysere et verk på. De kan lages analytiske bi-innførsler ved bruk av 700 \$a + \$t (Katalogiseringsregler 13.4) eller det kan lages I-analytter (Katalogiseringsregler 13.5). (I dette notatet tas ikke analyse etter Katalogiseringsregler 13.2 "Analytter av monografiserier og monografier i flere deler" og 13.6 "Beskrivelse på flere nivåer" opp).

Vi vil se på om noe kan gjøres med presentasjonen av analytiske bi-innførsler (og andre bi-innførsler) ved å utnytte metadataene på en annen måte. I mange tilfeller vil dette kreve at det innføres nye delfelter i BIBSYS-MARC. I de tilfeller dette kan være aktuelt, har vi prøvd å relatere endringen til MARC 21.

ENDRINGER SOM IKKE MEDFØRER EN UTVIDELSE AV BIBSYS-MARC

Den pragmatiske løsningen?

En mulighet er å slå fast at I-analytt-løsningen skal velges for all analyse så lenge det ikke dreier seg om hefter i monografiserier eller flerbindsverk. Da blir 700 \$a + \$t reservert for tilknyttede verk-innførsler. (Visningen av tilknyttet verk-innførsler er heller ikke bra i dag, da forfatteren av det tilknyttede verket framstår som forfatter av verket som katalogiseres). Dette er trolig ingen vei å gå, da navn + tittel-innførsler er mye mer lettvent å lage, enn I-analytter.

Spørsmålet blir om vi skal lage regler for når den ene løsningen skal velges, foran den andre? Det er vanskelig, men man kunne tenke seg at hvis det var behov for å analysere mer enn for eksempel 5 verk, skal I-analytt-løsningen velges. Hvis det er mindre enn 5 verk, skal 700 \$a + \$t velges (med unntak av sporposter for musikk der det er en egen løsning). Problemet med å innføre noe slikt, er at det for et gitt bibliotek uansett kan være kun 1 verk (av for eksempel 10 mulige) som det er interessant å analysere (for eksempel at det er snakk om en lokal forfatter som har skrevet et kapittel i en bok). Hvis man analyserer, må man analysere hele verket? Jeg tror det er vanskelig å pålegge dette. Og vi kan vel neppe tillate en dobbel løsning her, både I-analytt og 700 \$a + \$t-innførsel for samme verket.

Et annet spørsmål rundt valg av løsning er knyttet til en eventuell framtidig FRBR-visning i BIBSYS Biblioteksystem. Er det lettere å lage FRBR-visning ut i fra I-analyttposter (egen post) enn ut i fra navn + tittel-innførsler?

Endre rekkefølgen av elementene i standardvisning i BIBSYS Ask

Her er en eksempelpost fra BIBSYS ASK (denne vil bli benyttet gjennomgående i dette dokumentet):

Tittel: **Musikk til kronprinsparets vielse : framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001**
Komponist: [Asheim, Nils Henrik](#)
[Asheim, Nils Henrik](#)
[Asheim, Nils Henrik](#)
[Asheim, Nils Henrik](#)
[Kverno, Trond H.F.](#)
[Kvam, Terje](#)
[Kverno, Trond H.F.](#)
[Nordstoga, Kåre](#)
Produsert: 2001
Trykt: Stavanger : Cantando Musikkforlag
ISMN: M-2612-0903-8
Sidetall: 1 partitur (46 s.)
Emner: Haakon | Mette-Marit
Noter: For varierende instrumenter, kor og menighet

Innhold: Tårnfanfarer ; Inngangsmarsj ; Sett meg som segl på ditt hjerte ; Å leva, det er å elska / Nils Henrik Asheim. Vi rekker våre hender frem / Trond Kverno. Motett for et kongelig bryllup / Terje Kvam. Noen må våke / Trond Kverno. Gammel-Sjugurmarsjen / Kåre Nordstoga.

Notesats: Bjarne Volle

"Framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001" - Tittelbladets bakside

Hva om vi heller viste beskrivelsen først? Hva om noten som starter med Innhold fikk "Innhold:" som fortekst i stedet for "Noter:"?

Hele biten med bi-innførsler burde vises nederst, tydelig adskilt fra resten, siden vi ikke har et skille mellom normalvisning og full-visning i BIBSYS. Denne biten er jo viktig fordi det er her vi har muligheten til å klikke på personene for å søke videre på disse.

Da kunne vi fått en post som så slik ut:

Tittel:	Musikk til kronprinsparets vielse : framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001
Innhold:	Tårnfanfarer ; Inngangsmarsj ; Sett meg som segl på ditt hjerte ; Å leva, det er å elska / Nils Henrik Asheim. Vi rekker våre hender frem / Trond Kverno. Motett for et kongelig bryllup / Terje Kvam. Noen må våke / Trond Kverno. Gammel-Sjugurmarsjen / Kåre Nordstoga.
Produsert:	2001
Trykt:	Stavanger : Cantando Musikkforlag
ISMN:	M-2612-0903-8
Sidetall:	1 partitur (46 s.)
Emner:	Haakon Mette-Marit
Noter:	For varierende instrumenter, kor og menighet Notesats: Bjarne Volle "Framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001" - Tittelbladets bakside
Komponist:	Asheim, Nils Henrik Asheim, Nils Henrik Asheim, Nils Henrik Asheim, Nils Henrik Kverno, Trond H.F. Kvam, Terje Kverno, Trond H.F. Nordstoga, Kåre

Dette kan la seg gjøre uten å gjøre endringer i marc-formatet. Hvis 500-noter der \$a starter med "Innhold:" eller "Av innholdet:" automatisk ble generert med fortekst "Innhold:" og den innledende teksten i selve noten ble skrelt vekk, samtidig som slike noter ble flyttet opp, ville presentasjonen bli bedre.

Denne redigeringen, medfører egentlig ikke noe skille mellom typer innførsler. Det er mer en forbedring av visningen.

ENDRINGER SOM MEDFØRER EN UTVIDELSE AV BIBSYS-MARC

Skille mellom analytiske bi-innførsler og andre innførsler, for eksempel tilknyttet verk-innførsler

Kan vi kanskje gjøre et skille mellom typer innførsler i 700, for eksempel tilknyttet verk-innførsler og analytiske bi-innførsler i 700 \$a + \$t? I MARC 21 finnes det et sånt skille (<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd700.html>):

Second Indicator

Type of added entry

- No information provided

2 - Analytical entry

Da BIBSYS ikke har indikatorer, vil det måtte innføres et marc-felt for å angi om en innførsel er en analytisk bi-innførsel. Hvis en innførte et slikt marc-felt, ville man kunne presentere analytiske bi-innførsler på en annen måte enn andre innførsler med 700 \$a + \$t. Ser vi på eksempelposten igjen, mangler egentlig verkstittelen i selve presentasjonen av de analytiske innførslene. Det som burde vises her er:

Asheim, Nils Henrik. Tårnfarer
Asheim, Nils Henrik. Inngangsmarsj
osv.

Forteksten ”Komponist:” blir her også misvisende.

Andre grep for å forbedre visningen

MARC 21 bruker noen steder en såkalt ”display constant” som kan hjelpe til med å forbedre presentasjonen. Dessverre er det ikke definert en ”display constant” for marc-felt 700 i MARC 21. Om ”display constant” fra MARC 21 (<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/bdintro.html>):

A display constant is a term, phrase, spacing, or punctuation convention that may be system generated in order to make a visual presentation of data in a record more meaningful to a user. In the bibliographic format certain field tags (e.g., field 770, Supplement/Special Issue Entry), indicators (e.g. field 511 Indicator 1, Display constant controller), and subfield codes (e.g., the subject subdivision subfields \$x, \$y, and \$z in a subject added entry), may be used to generate specific terms, phrases, and/or spacing or punctuation conventions for the display of a record. The use of display constants is determined by each organization or system. Examples of display constants are provided under *Input Conventions* in the field descriptions.

Hvis BIBSYS i tillegg til å innføre koding for type innførsel, innførte en slik ”display constant”, ville vi kunne presentere de analytiske bi-innførslene bedre. Da kunne vi unngått forteksten ”Komponist:” over (denne er vel basert på relasjonskode i \$4). Da kunne vi la verdien registrert i feltet for ”display constant” overstyre relasjonskoden, slik:

Innhold: Asheim, Nils Henrik. Tårnfarer
Asheim, Nils Henrik. Inngangsmarsj

Ny funksjonalitet knyttet til note-generering

En del av problemet vårt er at innholdsnoten er så lite lesbar for brukerne. Dette skyldes jo ISBD og katalogiseringsreglene, dessverre.

Hva om vi fikk til å vise innholdsnoten på en ny måte i standardvisning, ved å frigjøre oss mer fra ISBD?

Kanskje kunne vi da få en visning som den nedenfor:

Tittel:	Musikk til kronprinsparets vielse : framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001
Innhold:	Tårnfanfarer ; Inngangsmarsj ; Sett meg som segl på ditt hjerte ; Å leva, det er å elska / Nils Henrik Asheim. Vi rekker våre hender frem / Trond Kverno. Motett for et kongelig bryllup / Terje Kvam. Noen må våke / Trond Kverno. Gammel-Sjugurmarsjen / Kåre Nordstoga.
Produsert:	2001
Trykt:	Stavanger : Cantando Musikkforlag
ISMN:	M-2612-0903-8

Sidetall: 1 partitur (46 s.)
Emner: [Haakon](#) | [Mette-Marit](#)
Noter: For varierende instrumenter, kor og menighet
Notesats: Bjarne Volle
"Framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001" - Tittelbladets bakside
Komponist: [Asheim, Nils Henrik](#)
[Asheim, Nils Henrik](#)
[Asheim, Nils Henrik](#)
[Asheim, Nils Henrik](#)
[Kverno, Trond H.F.](#)
[Kvam, Terje](#)
[Kverno, Trond H.F.](#)
[Nordstoga, Kåre](#)

Innholdsnoten her kunne også i fortekstvisning ha blitt vist som ordningsord + tittel, slik:

Innhold: Asheim, Nils Henrik. Tårnfarer
Asheim, Nils Henrik: Inngangsmarsj
osv.

For å få til dette, må vi innføre en slags "display constant" for marc-felt 500 (evt. et eget 5xx-felt for innholdsnote), og så kutte ut innledende tekst "Innhold:" i selve noten. Noe slik, kanskje:

500 \$a Tårnfarer ; Inngangsmarsj ; Sett meg som / Nils Henrik Asheim <et eller annet som indikerer linjeskift – for eksempel punktum som skilletegn> Vi rekker våre hender \$y Innhold:

Eventuelt:

500 \$a Tårnfarer / Nils Henrik Asheim <et eller annet som indikerer linjeskift> Inngangsmarsj / <et eller annet ...> Sett deg ... \$y Innhold:

Eventuelt:

500 \$a Asheim, Nils Henrik. Tårnfarer <et eller annet ...> Asheim \$y Innhold:

Med en slik løsning ville innholdsnoten bli mer brukervennlig. Men notens form ville bryte med ISBD-retningslinjene for ISBD-visning.

Note-generering ut i fra analytiske bi-innførsler

For musikk-registrering i BIBSYS finnes det en funksjonalitet der noter genereres ut i fra analytiske bi-innførsler. Man kunne tenke seg samme funksjonalitet som for musikkregistrering i hele BIBSYS, der innholdsnoter genereres ut i fra navn + tittel-innførsler. Fra "Katalogisering av musikk – Brukerhåndbok" (<http://www.bibsys.no/wps/wcm/connect/For+BIBSYS-bibliotek/Hjelpemidler/H%26aring%3Bndb%26oslash%3Bker/>)

Innholdsnote som bare inneholder titlene på verkene

Innholdsnoter med *bare titler* kan registreres som bare bi-innførsler i felt 740. Ved å bruke delfelt for notegenerering (\$y i) vises titlene som innholdsnote uten bruk av 500-feltet. Denne løsningen anbefales bare for musikalier. For lydopptak brukes spor-registrering.

En slik funksjonalitet måtte da utvides til å gjelde navn + tittel-innførsler i 700, ikke bare tittel-innførsler i 740. Dette er vel egentlig snakk om en slags form for "display constant".

Hva hvis vi da katalogiserte denne slik:

700 \$a Asheim, Nils Henrik \$4 cmp \$t Tårnfarer \$z 1
700 \$a Asheim, Nils Henrik \$4 cmp \$t Inngangsmarsj \$z 2
700 \$a Asheim, Nils Henrik \$4 cmp \$t Sett meg som segl på ditt hjerte \$z 3
700 \$a Asheim, Nils Henrik \$4 cmp \$t Å leva det er å elska \$z 4
700 Kverno, Trond H.F. \$4 cmp \$t Vi rekker våre hender frem \$z 5
700 Kvam, Terje \$4 cmp \$t Motett for et kongelig bryllup \$z 6
700 Kverno, Trond H.F. \$4 cmp \$t Noen må våke \$z 7
700 Nordstoga, Kåre \$4 cmp \$t Gammel-Sjugurmarsjen \$z 8 \$y i

Her er \$y i = Innhold:

Her angir verdien i \$z rekkefølgen i noten

Eventuelt slik:

700 \$a Asheim, Nils Henrik \$4 cmp \$t Tårnfarer \$z 1 \$t Inngangsmarsj \$z 2 \$t Sett meg som segl på ditt hjerte \$z 3 \$t Å leva det er å elska \$z 4
700 Kverno, Trond H.F. \$4 cmp \$t Vi rekker våre hender frem \$z 5 \$t Noen må våke \$z 7
700 Kvam, Terje \$4 cmp \$t Motett for et kongelig bryllup \$z 6
700 Nordstoga, Kåre \$4 cmp \$t Gammel-Sjugurmarsjen \$z 8 \$y i

Her er \$t gjort repeterbart . \$z forholder seg til foregående \$t mht. sortering. Det er og et spørsmål om \$y må gjentas for hver 700-innførsel. Hvis den må det, bør den likevel vises kun en gang. Kunne vi da få vist posten slik:

Tittel: **Musikk til kronprinsparets vielse : framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001**
Innhold: [Asheim, Nils Henrik](#). Tårnfarer
[Asheim, Nils Henrik](#). Inngangsmarsj
[Asheim, Nils Henrik](#). Sett meg som segl på ditt hjerte
[Asheim, Nils Henrik](#). Å leva det er å elska
[Kverno, Trond H.F.](#). Vi rekker våre hender fram
[Kvam, Terje](#). Motett for et kongelig bryllup
[Kverno, Trond H.F.](#). Noen må våke
[Nordstoga, Kåre](#). Gammel-Sjugurmarsjen
Produsert: 2001
Trykt: Stavanger : Cantando Musikkforlag
ISMN: M-2612-0903-8
Sidetall: 1 partitur (46 s.)
Emner: Haakon | Mette-Marit
Noter: For varierende instrumenter, kor og menighet
Notesats: Bjarne Volle
"Framført i forbindelse med bryllupet i Oslo Domkirke 25. august 2001" - Tittelbladets bakside

\$4 undertrykkes her i visning, siden det er en navn+tittel-innførsel. Hadde det vært en vanlig navneinnførsel (700 \$a), ville ikke \$4 blitt undertrykket i visning. Da hadde den sett slik ut:

Komponist: [Asheim, Nils Henrik](#)

I BIBSYS-MARC-visning hadde det blitt generert vanlig innholdsnote som den som er slettet over.

Note-generering også ut i fra andre typer innførsler

Eksemplifisert over er generering/visning av innholdsnote (eller erstatning for denne) for analytiske bi-innførsler. Man kunne se for seg flere "display constants" for å få riktig fortekst i standardvisning også for andre analytiske bi-innførsler og andre typer noter, for eksempel

600 \$a + \$t \$y verdi = Omtalt verk:
610 \$a + \$t \$y verdi = Omtalt verk:
700 \$a + \$t \$y verdi = Tilknyttet verk:
700 \$a + \$t \$y verdi = Av innholdet:
800 \$a + \$t \$y verdi = Standardisert serieinnførsel:
osv.

Om \$y skal inneholde en kode eller et ord/en frase har med verdikontroll å gjøre. Koder egner seg for verdikontroll. Men man kan også se for seg at det i registreringsklienten lages en nettrekksmeny med lovlige ord/frase-valg.

Argumenter mot note-generering ut i fra analytiske bi-innførsler

Bi-innførslenes funksjon er jo søking og sortering. Det er egentlig beskrivelsen som skal vises for å fortelle brukerne hva innholdet er. I dette tilfellet skulle det pr. definisjon være nok med noten som forteller hva innholdet er. De fleste systemer har en "normal"-visning og en "full-record"-visning. Det er bare full-visning som forteller hvilke søkemuligheter som er laget. Men dette skillet har vi ikke i BIBSYS Biblioteksystem. Dessuten kan det være tilfeller der det er uheldig å la noter genereres ut i fra bi-innførsler, da disse 2 elementene har ulik misjon i posten. I bi-innførslene skal for eksempel autoriserte navneformer brukes, mens innholdsnoten er deskriptiv. Så det vil være lurt å skille her mellom det deskriptive og det som går på søking.

ANDRE GREP FOR BEDRE PRESENTASJON I BIBSYS ASK

Kun en analytisk bi-innførsel for en person som er ansvarlig for flere verk

Et annet problem er at det blir flere bi-innførsler for samme person (siden samme person har skrevet mer enn ett verk). Kunne de fire innførslene på Asheim slås sammen (dette kan kanskje gjøres matematisk mot 700 \$a med normalisering og MD5-checksum e.l.l. ?). Det samme gjelder de to bi-innførslene for Kverno. I tillegg måtte man gjøre 700 \$t repeterbart, slik at man fikk bare en innførsel på Asheim, slik:

700 \$a Asheim, Nils Henrik \$4 cmp \$t Tårnfarer \$t Inngangsmarsj \$t

Dette bryter dessverre med MARC 21, der 700 \$t ikke er repeterbart.

Sak 2008/21 Tekster til nye 008-koder

Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket

BIBSYS Bibliografisk gruppe vedtok følgende under sak 2008/13:

B. Tekst for nye 008-koder.

Saken er en oppfølging av 07/05. Bibliografisk gruppe anbefaler 4 nye 008-koder (008 \$b 1, \$b 2, \$b 3 og \$b 4). (Definisjonene/forklaringene er hentet fra MARC 21. De skal foreligge på norsk når de legges inn i BIBSYS-MARC):

Encyclopedier / leksika. Koden brukes for oppslagsverk av leksikalsk karakter. Fremstår slike oppslagsverk som databaser, brukes i tillegg kode 008 \$b r (andre databaser).

Kataloger. "Also includes lists of collectible objects, such as stamps and coins or trade catalogs, etc.

For catalogs of books, sound recordings, or motion pictures, code b (Bibliographies) code k (Discographies), or code q (Filmographies), are given with code c (I BIBSYS kode b)”.

Ordbøker. “Also used for a glossary or a gazetteer”.

Brukes også for glossarer og fortegnelser over geografiske navn, for eksempel registre til atlas.

“Concordances are coded as index”.

Kode for indeks mangler i BIBSYS. Bibliografisk gruppe konsulterer teologiske fagbibliotek for å vurdere nødvendigheten av en slik kode.

Håndbøker. Andre typer oppslagsverk.

BIBSYS har sagt seg enig i at disse nye kodene implementeres men vil selv vurdere kodeverdiene. Forslag til definisjon/tekst for den enkelte kode med foreslått kodeverdi som skal inn i BIBSYS-MARC under 008:

1 Encyclopedier/leksika

2 Kataloger

3 Ordbøker

4 Håndbøker

Encyclopedier/leksika (008 \$b 1): Koden brukes for oppslagsverk av leksikalsk karakter. Framstår slike oppslagsverk som databaser, brukes i tillegg kode 008 \$b r (andre databaser).

Kataloger (008 \$b 2): Koden brukes for fortegnelser over et materiale som er utarbeidet for et bestemt formål, for eksempel en utstillingskatalog. Koden brukes også for lister over samlerobjekter, som for eksempel frimerkekataloger og for varekataloger. For kataloger over bøker, lydopptak og filmer, brukes i tillegg kode 008 \$b b (bibliografier, diskografier, filmografier).

Ordbøker (008 \$b 3): Brukes for bøker med en alfabetisk ordnet samling av ord fra ett eller flere språk. Brukes også for glossarer/ordlister, atlasregistre og konkordanser.

Håndbøker (008 \$b 4): Koden brukes for andre typer oppslagsverk/referanseverk.

Ressursen må innholdsmessig dekke kodens definisjon, dvs. at en ressurs hovedsakelig må bestå av det som koden dekker. For eksempel vil en bok som har en ordliste bak i boka, ikke kodes med 008 \$b 3.

Sak 2008/22 130 \$s – Versjonsbetegnelse for Bibelen

Gøril Hesstvedt, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Bakgrunn

BIBSYS-MARC sier at 130 \$s ikke skal brukes for versjonsbetegnelse for Bibelen:

Delfeltet er ikke tatt i bruk til versjonsbetegnelse for Bibelen.
(25.18A11)

Bibliografisk gruppe (BG) fant i møte 2008-05-07 ikke begrunnelsen for denne bestemmelsen. Selve vedtaket er ikke nedskrevet. Etter innspill fra Katvakt, vil BG vurdere å oppheve begrensningen på bruk av dette delfeltet dersom det ikke kommer frem en begrunnelse.

Mulig historikk

Ulike norskspråklige utgaver av Bibelen følger i all hovedsak samme versjon. Det har antakelig ikke vært ansett som viktig å registrere informasjon i 130 \$s med grunnlag i den snevre bruken av utgave det dreier seg om.

Katalogiseringsregler og praksis

Katalogiseringsregel 25.18A11 behandler versjon. Fotnoten ”I forbindelse med Bibelen brukes ordet ”versjon” i den meget snevre betydningen ”oversettelse”. Når det gjelder innførsler og henvisninger, ses det bort fra den versjonen som en annen versjon er laget på grunnlag av”.

Nasjonalbiblioteket er kontaktet angående praksis i Norbok. Det er uklart om de har vært konsistente i anvendelsen av delfeltet. I mange tilfeller kan like godt 25.18A12 c), alternativer til versjon, være anvendt i forhold til registrering i 130 \$s.

For mange BIBSYS-katalogisatorer er det antakelig uklart hvilken type informasjon de skal registrere i 'Versjon' i 130 \$s. Ny-oversettelser og ny språkdrakt blir blandet med den snevre versjonsbetegnelsen. Katalogiseringsregler bruker.

Hittil har vi ikke mottatt ønske om endring fra bibliotek med store teologiske samlinger. Spørsmålsstiller i Katvakt spurte mest for å lære seg å gjøre ting riktig. Det er mulig at spørsmålet var begrunnet i en ny oversettelse, ikke versjon. Som grunnlag for diskusjonen kan vi derfor gå ut ifra at det ikke foreligger et reelt behov for 130 \$s, men det er antakelig behov for å tydeliggjøre hva en versjon er, eventuelt hvilke felt som skal brukes for nye utgivelser.

UBiT uttrykker skepsis mot å endre praksis med tanke på følgene det kan få for søkbarheten i BIBSYS-basen og arbeidsmengden ved eventuell oppretting. Gunnerusbiblioteket har en stor samling med bibler som ikke har 130 \$s utfyllt i posten.

Vedtaksgrunnlag

Selv om selve begrunnelsen for manglende bruk av 130 \$s ikke er funnet og BG i forrige møte vedtok at vi skulle oppheve begrensningen dersom vi ikke fant grunnlaget, er det gode grunner for å vurdere saken helt på nytt.

Vi har ikke fått god nok begrunnelse for å endre praksis. Anvendelsen av katalogiseringsregler er ikke entydig. Dette alene tilsier at det ikke er grunnlag for å ta i bruk versjonsbetegnelse for Bibelen i BIBSYS.

BG bør allikevel fatte vedtak i saken. Teksten i BIBSYS-MARC bør utdypes, slik at katalogisatorer kan forstå hvorfor feltet ikke skal brukes.

Forslag til vedtak

BIBSYS opprettholder praksis med at 130 \$s ikke brukes til versjonsbetegnelse for Bibelen.

Forslag til tekst for 130 \$s

Delfeltet er ikke tatt i bruk til versjonsbetegnelse for Bibelen. (25.18A11). Merk fotnoten som beskriver den snevre betydningen av oversettelse. Ulike norskspråklige utgaver følger i hovedsak samme versjon. Utgaver i ny språkdrakt for norske bibler skal ikke registreres i dette feltet.

I BIBSYS anvendes heller ikke 25.18.A12c), alternativer for versjon.

Vedlegg: Brev fra Teologisk bibliotek, UBO.

Gøril Hesstvedt

BIBSYS bibliografisk gruppe

Takk for henvendelsen og for at du tar opp denne problematikken. Vi, dvs. Hans Petter Christensen og Svein Helge Birkeflet på Teologisk bibliotek, UBO har diskutert dette, og har følgende tanker og forslag om det.

Først til spørsmålet ditt om hva en versjon av Bibelen er. Og for å bruke Bibelen på engelsk som eksempel. Bibelen i engelsk språkdrakt finnes i en mengde versjoner; King James Version, New King James Version, 21st Century King James Version, American Standard Version, Amplified Bible, Contemporary English Version, Darby Translation, Douay-Rheims 1899 American Edition, English Standard Version, Holman Christian Standard Bible, New American Standard Bible, New Century Version, New International Reader's Version, New International Version, New Living Translation, The Message, Today's New International Version, New International Version - UK, Wycliffe New Testament, Young's Literal Translation, for å nevne noen. I prinsippet gjelder versjonsmangfoldet for alle språk, selv om floraen oftest ikke er så mangfoldig som på engelsk. At en enkelt versjon så har kommet i en rekke utgaver og utgitt på mange forlag over årtier, av og til århundrer er en annen sak.

Karakteristisk for versjonene er at det er noe ved hver enkelt av dem – prinsipper for oversettelse, motiver bak oversettelsene, selve språkføringen (moderne, alderdommelig) osv. – som skiller dem ut og har gitt dem varig versjonsbenevnelse, slik man ser ved de engelske. King James Version med sitt høystemte og alderdommelige engelske språk er kanskje det beste og mest kjente eksemplet. Og selv den foreligger i flere språklige varianter, som også har sine versjonsnavn for å vise helt entydig hva man snakker om.

Det samme er tilfelle med norske bibelutgaver. 1930-versjonen er et helt entydig begrep, og selv bibliotekbrukere utenfor de teologiske miljøene spør titt og ofte etter 1930-utgaven, eller den gamle/eldre versjonen som man ofte sier, underforstått ikke den i moderne språkdrakt.

Spørsmålet om versjoner og muligheten for å skille mellom dem er kanskje viktigst når det gjelder utgaver av grunntekster. Den gammeltestamentlige grunnteksten på hebraisk foreligger i en rekke versjoner/håndskrifter kjent under sitt steds/miljønavn, den nytestamentlige greske likeså, det samme med de orientalske utgavene (arameisk, syrisk, koptisk osv) og de gamle latinske utgavene (Vetus latina og Vulgata). Som vitenskapelig katalog vil det være riktig at BIBSYS reflekterer dette.

Bibelen er verdens mest oversatte bok, og antallet versjoner er tilsvarende stort. Når man i tillegg tar hensyn til at Bibelen ofte utgis i deler (Det gamle og Det nye Testamente hver for seg, eller kun evangeliene, eller kanskje bare ett av dem ...), og at det også finnes en hel liten flora av s.k. privatoversettelser (dvs ikke utgitt av et kirkesamfunn eller et bibelselskap, men f.eks. av en forsker) sier det seg selv at antallet er svært så stort.

Det er i denne sammenheng interessant å se hvordan dette løses i LC. Noen søk i LC-brønnen viser at de ganske konsekvent katalogiserer bibeltekster ut fra følgende norm :
Bibelen – evt del av Bibelen – språk – versjon – årstall for publisering
jfr følgende eks:

Bible. English. New American Standard. 1992

International inductive study Bible : New American Standard Bible. -

Portland, OR : Multnomah Press ; Chattanooga, TN : Precept Ministries ;

c1992. - 72, 1902 p. : col. ill., col. maps.
Includes indexes.
ISBN 0880704888

Etter vår mening vil det være riktig å oppheve begrensningen i bruk av 130 \$s, slik at vi kan registrere versjoner. Det vil forenkle gjenfinningen av bibelutgaver og bidra til større konsekvens i BIBSYS. Om man ser på BIBSYS pt, finnes det endel eksempler på at man har gått utenom dagens regel og benyttet delfeltet, fordi man har ansett det for riktig og nødvendig. Vi mener at LC sin måte å gjøre dette på er riktig, men med et unntak: Vi ser ingen grunn til å bruke publiseringsåret som en del av standardtittelen. den er uansett angitt i publiseringsinformasjonen. Derimot mener vi at en opprinnelsesangivelse er mer relevant å ha med, f. eks. 'Bibelen. Latin. Vetus latina. 2. årh.' eller 'Bibelen. Tysk. Lutherbibelen. 1534'.

Problemet i BIBSYS blir anvendelsen av delfeltet i praksis. Omfanget er både i prinsippet og i praksis stort, og vanskeligheter og tidsbruk ved anvendelse av delfeltet kan fort bli mye for mang en bibliotekar. Det blir derfor for mye forlangt at alle skal anvende delfeltet. Pdas vil nytten være stor for oss som sitter med bibelsamlinger og jobber i fagfeltet. Vi kan derfor tenke oss en praktisk mellomvei her, hvor det åpnes for bruk av delfeltet, slik at de bibliotekene dette gjelder, det vil først og fremst si de teologiske bibliotekene i BIBSYS kan bruke det. Dette vil i praksis og over tid veie opp for mange av våre behov.

En effektiv bruk av delfeltet forutsetter at det foreligger en norm. Den trenger ikke være komplett eller alt for omfattende, men bør favne det som ut fra et faglig skjønn er de viktigste og mest relevante versjonene. Vi kan påta oss arbeidet med et utkast til en slik.

Vi har her i landet et 'Forum for teologiske og religionsfaglige bibliotek' (FTRB) hvor det ville være naturlig å ta en diskusjon om denne saken. Ikke alle medlemsbibliotekene i FTRB er med i BIBSYS, men de fleste, og i denne sammenheng også de viktigste; alle UB-ene og bibliotekene ved Det teologiske menighetsfakultet, Misjonshøgskolen og Norsk lærerakademi. Forutsatt at det tas en prinsippbeslutning om å åpne for bruk av delfeltet, mener vi at dette er rette forum for en videre behandling av saken. Vi kan evt. fremme saken overfor FTRB.

28.11.08
Med vennlig hilsen

Hans Petter Christensen og Svein Helge Birkeflet

Sak 2008/23 9.3 Felt for ressurstype og –størrelse

Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket

I gjeldende utgave av Katalogiseringsregler (2007) går det fram at 9.3 Felt for ressurstype og –størrelse er utgått. Den norske katalogkomité har vedtatt denne endringen 30.11.2005:

I henhold til endringer i AACR 2 utgår felt 3 fra kapittel 9 (Felt for ressurstype og -størrelse, 9.3) i Katalogiseringsregler : reviderte regler for Elektroniske ressurser (kapittel 9) og Løpende ressurser (kapittel 12).

BIBSYS har et generelt vedtak på å følge endringer som Den norske katalogkomité gjør i Katalogiseringsregler

(sak S-2006/07):

Vedtak:

BIBSYS følger i prinsippet fortløpende opp, og implementerer endringer i det offisielle norske regelverket. Enhver endring skal likevel saksbehandles av BIBSYS bibliografisk gruppe for å sikre at endringene gjenspeiles i BIBSYS-hjelpemidler. Det er en forutsetning for implementering av regelverk at endringene ikke kommer i konflikt med systemtekniske forhold. BIBSYS-hjelpemidlene skal revideres i henhold til vedtakene.

Videre under samme sak står det:

Felt 3 fra kapittel 9 (Felt for ressurstype og –størrelse, 9.3) i Katalogiseringsregler

I henhold til endringer i AACR 2, utgår felt 3 fra kapittel 9 (Felt for ressurstype og -størrelse, 9.3) i Katalogiseringsregler : reviderte regler for Elektroniske ressurser (kapittel 9) og Løpende ressurser (kapittel 12).

Vedtak:

Felt 3 for kapittel 9 (Felt for ressurstype og – størrelse paragraf 9.3) brukes ikke i BIBSYS. BIBSYS-hjelpemidlene gjennomgås med tanke på å fjerne vedtak og avvik som ikke er i tråd med denne endringen og evt. ny tekst formuleres.

Dette vedtaket har ikke blitt iverksatt. Forslag: Vedtaket opprettholdes.

Følgende slettes i håndbøkene:

BIBSYS-MARC:

256 Filkarakteristika

Feltet brukes til registrering av filkarakteristika for maskinlesbare filer.

BIBSYS følger reglene i Katalogiseringsregler, kapittel 9.

Opplysningene om type fil er **ikke obligatoriske**, men registreres hvis de er lette å fastslå og ansees som nødvendige.

BIBSYS følger **valgfri regel** og **utelater maskinlesbar** i materialbetegnelsen.

Bilag til maskinlesbare filer registreres som angitt i Katalogiseringsregler (1.5E1, kategori a, b, c eller d).

\$a Filkarakteristika

Her registreres filkarakteristika med nødvendige skilletegn (ISBD-tegn).
(9.3B)

Eksempel:

256 \$a Data og program

BIBSYS-vedtak og –avvik:

9.3 Felt for ressurstype og –størrelse 2004-06-08 AVVIK

Ressurstype og -størrelse registreres i MARC-felt 256 \$a.

Opplysningene er ikke obligatoriske, men registreres hvis de er lette å fastslå, og ansees som nødvendige.

I tillegg bør andre håndbøker som for eksempel ”*Nettdokumenter : brukerhåndbok*” og ”*Elektroniske ressurser : retningslinjer og regelverk*” gjennomgås. Det kan i tillegg vurderes om alle forekomster av 256 i BIBSYS Biblioteksystem bør slettes maskinelt eller opprettholdes.

Sak 2008/24 Periodikarelaterte saker

Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket

A: Avvik til Katalogiseringsregler 12.7B3

Katalogiseringsregler 12.7B3 sier:

12.7B3. Kilde for hovedtittelen. For *trykte ressurser* lages det en note om kilde for hovedtittelen hvis den er hentet fra en erstatning for tittelsiden. *For ikke-trykte ressurser* følges forskriftene i paragraf .7B3 i kapitlet som behandler den materialtypen ressursen tilhører.

Tittel fra omslaget

Spisstittel

Tittel fra ringperm

Tittel fra plateetiketten

Tittel fra tittelskjermbildet (sett 20. jan. 2000)

(Kombinert noten om kilde for hovedtittelen med noten om dokumentet som beskrives)

Tittel fra hjemmesiden (sett 18. des. 2002)

(Kombinert noten om kilde for hovedtittelen med noten om dokumentet som beskrives)

I BIBSYS har det ikke vært tradisjon for å angi kilde for hovedtittelen for trykte løpende ressurser. De fleste trykte løpende ressurser har heller ikke tradisjonell tittelside, men enten omslagstittel eller spisstittel. Er tittelen hentet fra hodet, eller det er snakk om en spisstittel, kan note om kilde for hovedtittelen være laget. Derimot er tittelen hentet fra omslaget, er det ikke vanlig å angi kilde for hovedtittelen.

Jeg foreslår derfor følgende avvik til 12.7B3:

”Hvis tittelen for en trykt løpende ressurs er hentet fra omslaget, lages det ikke note om kilde for hovedtittelen”.

Fra “*CONSER Cataloguing Manual*”: <http://www.itsmarc.com/crs/man11393.htm>

3.2.2. Title page substitutes

When the serial does not have a title page, as is often the case, choose another source containing the title as the "title page substitute." AACR2 12.0B1 provides an order of preference: the analytical title page (for a series), cover, caption, masthead, editorial pages, colophon, other pages.

a. Analytical title page:

The analytical title page is the title page of an individual work in a series; it usually carries the title of the work, as well as the title of the series. The analytic title page is chosen as the chief source for the series when there is no separate series title page.

b. Cover:

The cover is one of the most frequently used title page substitutes. The cover may be hard-bound; if not it is generally, but not necessarily, heavier quality paper than the rest of the serial. While most annuals and periodicals have covers, periodicals are the most likely to require that the cover be the title page substitute.

On some publications the cover is cut to reveal either the entire title or part of the title. If the entire title is contained on the inner page, consider that page to be the chief source. If, however, the title spans both the cover and inner page, consider both pages to comprise the chief source of information. In this case, give a "Title from cover" note. This situation frequently occurs with publications whose title proper consists of a common title plus a section title on specific topics. The publisher used the same cover with the common title and includes only the section title and perhaps the issue designation on the inner page. There are, of course, many other variations!

c. Caption:

The caption is the area just above the beginning of the text that contains the title and sometimes the designation and issuing body. The caption is most often used as the title page substitute for newsletters, which often lack a cover or title page. The equivalent area on a newspaper is called the "banner."

d. Masthead:

The masthead is the statement of title, ownership, editors, etc. It is most frequently found in periodicals and newsletters and generally appears on the editorial or contents page. Mastheads may also appear at the end of the publication in some serials. In many cases, the ISSN also appears with the title in the masthead. This information is frequently boxed to separate it from the remainder of the information on the page. While the masthead is often referred to when verifying the title, it is used as the title page substitute only in the absence of the cover or caption. The equivalent area on a newspaper is called the "publisher's block."

e. Editorial pages:

Editorial pages are most frequently found in periodicals. In addition to bearing a masthead, as described above, the editorial pages may also contain the title, usually at the head of the page. The editorial pages may contain the contents of the issue and abstracting and indexing services that cover the serial, in addition to the list of editors and people responsible for the serial. Like the masthead, the editorial page is rarely chosen as the chief source of information.

f. Colophon:

The colophon is chosen as the title page substitute for certain foreign serials, as described in AACR2 12.0B1. For serials in oriental languages, it is the first choice for a title page substitute.

g. Other pages:

Failing a title page or any of the other above-mentioned sources, use any other page that bears the title as the title page substitute. If the title appears nowhere in the item, see CCM 3.2.5.

If several issues are in hand and one source has a more stable or complete title than another and there is no true title page, ignore the preferred order, and choose the source with the stable title as the chief source (LCRI 12.0B1).

See also:

3.2. Determining the chief source once the issue has been selected

B: Opphevelse av avvik til Katalogiseringsregler 12.4D2 a)

Vi har følgende avvik til 12.4D2 a) i BIBSYS-vedtak og –avvik:

Ved skifte av utgiver/forlag omkatalogiseres periodikumet. Ny utgiver plasseres i **245 \$c / 260 \$b**, tidligere utgiver legges i **500-note**, og ny kilde notat opprettes. F.eks.:

Før skifte av utgiver:

245 \$a Studia linguistica \$b a journal of general linguistics

260 \$a Oslo \$b Scandinavian University Press.

Etter:

245 \$a Studia linguistica \$b a journal of general linguistics

260 \$a Oxford \$b Blackwell

500 \$a Til 46(1992) utgitt av: Oslo : Scandinavian University Press.

Begrunnelsen for dette avviket er tilvekstrutiner i BIBSYS, dvs. at posten skal gjenspeile den gjeldende utgiver i 260 \$b. Men dette avviket er uheldig på flere måter. En omkatalogisering av posten når utgiver skifter, medfører i mange tilfeller også en mindre endring i tittelen (245 \$a) i henhold til Katalogiseringsregler 21.2A2. Omkatalogiserer vi, må 245 \$a også endres i slike tilfeller, for å opprettholde koblingen mellom kilde notat og tittelen i 245 \$a (dette er helt grunnleggende – hvis ikke kunne vi like godt sluttet å angi kilde for beskrivelsen når det gjelder løpende ressurser). En slik endring kan igjen ha innvirkning på standardtittel i marcfelt 130, hvis posten har det. Og har posten ISSN i tillegg, bryter vi med hva som er registrert i ISSN Portal. Dette er kritisk i forhold til Norper-basen/ISSN Portal, da en slik omkatalogisering i noen tilfeller gjør at tildelt ISSN og tittel i 245 \$a ikke lenger samsvarer.

Katalogiseringsregler 12.7B23a)1) gir instruksjoner om bruken av noten 'sist konsulterte hefte'. Dette er en ny paragraf (det er også 21.2A2 som det er henvist til lenger opp) som er kommet inn i katalogiseringsreglene ved siste revisjon i 2004. Det bør lages retningslinjer for bruken av denne noten i BIBSYS.

Jeg har derfor sett på hva CONSER Cataloguing Manual (CCM) og ISSN Manual. Cataloguing Part sier om praktiseringen på dette området.

CCM (<http://www.itsmarc.com/crs/man11802.htm>) sier:

3.4. Transcribing information from later issues

For areas 1-4 (title, edition, [designation](#), [publisher](#)), the designation is created based only on the first or earliest issue. Variant information found on a later issue can be included by transcribing the information in a note. Changes relating to areas 5-6 of the description (physical description, series statement) can be noted in the body of the description itself.

ISSN Manual. Cataloguing Part 9.2 Imprint, sier:

”If the publisher changes, an update of the subfield is recommended according to the information given on the current issue”.

Det er her snakk om 260. Dette er ikke greit. ISSN-regelverket sier at det er helt greit å gjøre slike endringer i felt 4, mens CONSER slår fast på at en slik endring ikke er lov i felt 4.

Med dette som utgangspunkt, har jeg forhørt meg med ISSN Norge om hvordan de praktiserer det når utgiver endres. Vi har diskutert et tenkt tilfelle med ISSN Norge. Det kommer her:

245 \$a Biler, båter, motorsykler og snøscootere
260 \$b Motormagasinet
500 \$a Kilde: 2006 nr. 1

Fra nr. 2007 nr. 2 skifter tittelen til "Biler, båter og motorsykler", noe som er en mindre endring som ikke krever ny post, jfr. 21.2A2 h). Denne tittelen kan det da lages en note om på posten, jfr. 21.2A2, hvis vi anser det som relevant.

Fra 2008 nr. 1 skifter utgiver til Motorførernes landsforening. Etter dagens regelverk vil vi omkatalogisere posten slik i BIBSYS:

245 \$a Biler, båter og motorsykler
260 \$b Motorførernes landsforening
500 \$a Tidligere navn på utgiver: Motormagasinet
500 \$a Kilde: 2008 nr. 1
500 \$a Før 2007 nr. 2 med tittel: Biler, båter, motorsykler og snøscootere
740 \$a Biler, båter, motorsykler og snøscootere

ISSN Portal/Norper ville behandlet denne tittelen slik:

245 \$a Biler, båter, motorsykler og snøscootere
246 \$a Biler, båter og motorsykler
260 \$b Motorførernes landsforening \$c 2006-
500 \$a Tidligere utgiver: Motormagasinet
500 \$a Beskrivelsen bygger på: Nr. 1 (2006); siste konsulterte hefte: Nr. 1 (2008)

Dette vil si at Norper/ISSN Portal opprettholder sammenhengen mellom tittelen i 245 \$a og noten "beskrivelsen bygger på" (dvs. første del av kilde-noten her). Derimot sier de også indirekte at det er gjort endringer i posten, at ikke alle felt nødvendigvis er i henhold til det som står i kildeheftet. "Sist konsulterte hefte"-delen av noten kan relatere seg til 246 og/eller 260 \$b, men trenger ikke å gjøre det.

Problemet for oss som bruker BIBSYS-MARC, er at vi ikke har samme muligheten til å bruke 246 for tittelvarianter på denne måten, da 246 kun er reservert for parallelltitler.

Ser vi på MARC 21, har de i tillegg muligheten til å repetere marcfelt 260. Så her er mulighetene mye mer fleksible i forhold til dette problemet. Her sier indikatorverdi 1 noe om utgiver som er registrert er den første, en innimellom eller den siste gjeldende. Fra MARC 21 (<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd260.html>):

First Indicator - Sequence of publishing statements

Chronologically sequences multiple publishing statements for a resource.

- Not applicable/No information provided/Earliest available publisher

Used when a resource is first cataloged. Information given in value # is not changed (unless incorrect or earlier issues of a serial are later available with differing publishing information). Defined as "No information provided" for monographic works that are complete as first issued. Only one publishing statement may contain first indicator value # in a record.

260 ##\$aParis:\$bGauthier-Villars ;\$aChicago :\$bUniversity of Chicago Press,\$c1955.

2 - Intervening publisher

Used when the publisher or place of publication changes. Additional publishing statements between the earliest and latest may also be recorded with first indicator value 2.

260 2#\$31980-May 1993\$aLondon :\$bVogue

3 - Current/latest publisher

Used when the publisher changes, or when the place of publication associated with the earliest publisher changes. The current publishing statement may be added with first indicator value 3. Data given in a subsequent publishing statement can be changed to reflect the current information when only the earliest and most current data is needed.

260 3#\$31998-\$aWashington, D.C. :\$bNational Agriculture Library :\$bFor sale by the Supt. of Docs., U.S. G.P.O.

I Norper har de også muligheten til å repetere 260. Men her er indikatorverdiene udefinert og de bruker ikke muligheten en repetering av 260 har.

Løsningsforslag 1 (i henhold til CONSERs praksis):

Forslag til opphevelse av avvik til 12.4D2 a):

Vi følger Katalogiseringsregler 12.4D2 a) og omkatalogiserer ikke et periodikum når utgiver skifter. Dette er i henhold til CONSERs praksis som sier at informasjonen registrert i felt 1-4 skal være basert på informasjonen i kildeheftet.

Forslag til vedtak til 12.7.B23:

Note om sist konsulterte nummer brukes ikke i BIBSYS Biblioteksystem for endringer i feltene 1-4 (tittel og angivelse av ansvarshavende, utgave, spesielle detaljer vedrørende materiale (eller publikasjonstype) og utgivelse, distribusjon, etc.). Endringer i andre felter kan gjøres.

Løsningsforslag 2 (i henhold til NORPERs/ISSN Portals praksis):

Note om siste konsulterte hefte brukes i BIBSYS Biblioteksystem kun for endringer i felt 4 (utgivelse, distribusjon, etc.). Posten omkatalogiseres ikke (dvs. det skiftes ikke kilde for beskrivelsen), men gjeldende utgiver registreres i 260. Det lages note om tidligere utgiver(e) og eventuelle mindre endringer i tittelen.

Eks.:

245 \$a Biler, båter, motorsykler og snøscootere

260 \$b Motorførereenes landsforening

500 \$a Tidligere utgiver: Motormagasinet

500 \$a Kilde: 2006 nr. 1; siste konsulterte hefte: 2008 nr. 1

500 \$a Fra nr. 2007 nr. 2 med tittel: Biler, båter og motorsykler

740 \$a Biler båter og motorsykler

Sist konsulterte hefte-noten relaterer seg alltid her til skifte av utgiver. Siden vi ikke har 246 for tittelvarianter, relaterer 500-noten og bi-innførselen på varianttittelen (som er en mindre endring) seg til Katalogiseringsregler

21.2A2. Noten om siste konsulterte hefte brukes ikke her, men en eksplisitt note (hvis det ansees som nødvendig).

I tillegg:

Det bør også vurderes om en vei å gå er at BIBSYS-MARC 260 gjøres repeterbart, jfr. MARC 21. Dette vil innebære en mye større fleksibilitet i forhold til registrering av løpende ressurser der utgiver skifter (uten at det er en større endring i tittelen).

Sak 2008/25 Bruken av 599 for kilde for hovedtittel

Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket

Det er i dag en inkonsistens i BIBSYS-MARC i forhold til bruken av 599 for kilde for hovedtittelen. BIBSYS-MARC 599 sier:

599 (R) Intern note

Noten vises bare i BIBSØK.

\$a Note

Feltet brukes til interne BIBSYS-spesifikke opplysninger som det ikke er nødvendig at publikum ser.

Brukes for å angi kilde for hovedtittelen. Bruk ikke 500 til dette.

Disse notene kan brukes:

599 \$a Vurdert som periodikum i 19xx	Legges inn av Monoperi-gruppen
599 \$a Vurdert av Katvakt	Legges inn av Katvakt
599 \$a Vurdert som lenkeserie	Legges inn ved tvil om en serie er lenkeserie eller ikke
599 \$a INTERN ARBEIDSPOST FOR PERIODIKAMOTTAK	Legges inn på periodikaposten (blindposten) hvis et bibliotek må ha periodikapost for å vedlikeholde et abonnement på faglige konferanser som katalogiseres som monografier.

599	\$a Tittel fra vevsiden (sett 14. nov. 2005)	Brukes for nettdokumenter
Se 9.7B3
599	Kilde: 14(1979)nr. 5	Ved katalogisering av det første heftet i en serie, angis ikke kilde

I BIBSYS-MARC 500 står det om andre noter:

Andre noter

2. fold. kart i lomme	<i>(For bilag lagt i lomme av utgiver. Løse bilag spesifiseres i stedet i 300 \$e.)</i>
Edisjonsnr: N.M.O. 11231
Platenr: M.H. 2232	<i>(Nummeret må også legges i 028 \$a for å bli søkbart)</i>
Formann: Ola Normann	<i>(Brukes for komitéformenn)</i>
Fotografisk opptrykk fra University Microfilms International, Ann Arbor, Mich.	
Katalogisert etter omslag	
Katalogisert etter smussomslag	
Klausul ifølge erklæring av 2/1 1978	
Klausulert til år 1997	
Komplett i 3 b.	
Lenkes ikke, de enkelte hefter i serien må søkes separat	
Over tittelen:	
Undertittel på smusstittelsiden:	
Også med serietittel:	

Også utg.:

Omslagstittel:

Oppdragsgiver:

Parallell norsk og engelsk tekst

På omslaget:

*(Brukes når
opplysningene
forekommer på
omslaget, og de
varierer eller mangler
på tittelbladet)*

Ringperm

Rollehefte

Ryggstittel:

Sammendrag

Samling av særtrykk

Særtrykk av:

Sidene paginert i motsatt retning

Spisstittel:

Svensk, dansk og norsk tekst

Skrevet av:

*(Forfatterangivelsen
funnet i forordet,
publikasjonens tekst
eller i andre kilder
gjengis ikke i 245 \$c,
men skrives i note)*

Tittel laget av katalogisator

Utredning fra:

Utvalgets navn:

Samtidig sier BIBSYS-vedtak og –avvik:

599

\$a Kildenote

2005.12.05

Feltet brukes til registrering av kilde for hovedtittel, f.eks.:

599 \$a Katalogisert etter omslag

Her er det en inkonsistens. Noten "Katalogisert etter omslag" burde ut i fra det som står under 599 vært flyttet hit, også i BIBSYS-MARC.

BIBSYS Bibliografisk gruppe mener det er uheldig at 599 brukes både til BIBSYS-spesifikke noter som "Vurdert av Katvakt" og til noter som er i henhold til Katalogiseringsregler. Vi får da et problem i forhold til import av poster til BIBSYS (noter må flyttes fra 500 til 599) og i forhold til eksport fra BIBSYS (noter må flyttes fra 599 til 500). Særlig i forhold til import er dette et problem. Vi går derfor inn for å endre praksiseringen her.

Forslag til vedtak:

599 skal bare brukes for BIBSYS-spesifikke noter som for eksempel "Vurdert av Katvakt". Noter som forholder seg til Katalogiseringsregler, for eksempel "Katalogisert etter omslag" (2.7B3), og "Tittel fra vevsiden (sett 14. nov. 2005)" (9.7B3) og "Kilde: 14(1979)nr. 5 (12.7B3) skal registreres i 500.